

wakaasti, ikäskun kompassin ja merikartan johdolla purjehtii. Sillä Höyhenluotoihin johdattaa ainoasti kolme tutkimatointa kulkujuwaa, joita ei millään kartalla löydy kuwattuna, ja ne kutsutaan: "Ahteruuden kanawa," Terweyden raitis lahde" ja "Höywan omantunnon lewollinen satama."

Saatat arwella tämän seikan ylikuonnolisekñ, ja kaiketi luulet näitä luontoja ei löytyvän ollenkaan. Kyisy kaikilla hywiltä lapfilta: kyllä ne Höyhenluodot warmaan tuntewat. Mutta turhaa ollenee niitä kar-toilla etsiä. Mahdotointa on ollut Höyhenluotojen tilaa määrätä, koska niiden seikka on kuten muinaisen Gottlannin saaren; joka aamukukon ensterää laulaessa, waipuwat ne kaiken jalon suloutensa keralla ales meren suunnattomaan sywyhteen, ja kunaki iltana, koska warjot pitkiksi wenyvät ja tähdet al-kawat kiihostamaan taimaan awaralla kan-nella, nousewat ne taas wiheriöitsewänä sywyhdestä. Silloin uiskentelewat ne, fewiöinä kun untuwat ja höyhenet meren sinertävällä selällä ja siitä on niillä nimensäki, josko ei jostaki muusta syystä.

Näisä ihanisissa luodoissa ja siellä sywim-män metsän keskundesä, kusä yleensä on niin hiljaista, pyhää, salaista ja sulaista, löy-tyy luola, rakettu simpukoista ja koristettu

kaikella mannermaan foreudella, kaikella tai-wahan suloudella ja kaikilla suunnattoman meren rikkauksilla. Siellä kiiltäwät sinertä-wimmät ilman tähtiset, siellä loistawat kal-liimmat kiwet kun Egiyptisä Sennarin wuo-rilla. Astimia myöten kuuluisimmista meri-foralleista alesastutaan perlemori-saleihin, kusä kullalla filatut seinukset kuwastelewat hopiaalta hohtawaan laattiaan ja lattuon kir-kahimmasta kristallista. Tuhannesti tuhannä kalliita helmiä löytyy kuten lukematin paljous pienoiisä akkunaruntuja kulfaseinuk-siin sowitettuuina ja säkenöitsewiä timanteja rippuu kuten walon-leimuja kristalli-katon korkeudesta. Kaikki kesän armahimmat kulfaset lewittäwät näisä saleisissa lempiöimpää hywää hajuansa. Hiljainen tointuma, le-wollinen rauha waltaa kaikkia niiden hajaan-waisuutta henkittäwiä. Mutta wäkewämmiin kaikista kulkafaisista hajahtaa unikukka eli wal-mu. Hän ei kaswa täällä, kuten tuolla kes-doilla kulkapalstoisansa, niin pöyhkeänä ja tyhänä kauniilla rumiilla ja tyhmällä sie-luulla, waan hänen tummanpuuertawasta ja mustankellertawasta kulkaruunustansa lewiää uneksuttawa ja juowuttawa, mutta hieno ja suloinen höyry, maktampi kuin maktain hu-naja, lawialle ympäri luotojen.

Monia fatalukuja, ja lukemattomia sa-

leja löytyy tässä ihanassa luolasssa. Raikki ovat ne korkioita, loistavia ja waloisia, mutta niiden walo ei ole kuten päivän walonen loistama, waan kuten tähtien walo ja kuutama yöllä kauniiden järwien ylitse. Siksiä, koska täydestä läpikuultawasta aurinkonloisteesta tullaan sinne, luullaan ensiksi, että samotaan warjojen ja hämäreiden eriskummaiseen maailmaan. Mutta pian hawaitaan kuinka kaikki esiinet siellä kiiltävät omiuisessa loisteessa, koskaan hämmentämätä silmiämme. Siinä lempiässä walossa hawaitaan kowiästi monet rakastettawat ystävät, kaikki armaat ja hywät muinaiset tuttamme.

Siellä tulewat parahimmat ystäwäsi sinua vastaan-ottamaan, juurikun kotonansa siellä oliswat; ne ottawat sinun helmoihinsa ja pyytävät sinun olemaan terwetultuna. Niinpä, ehkä ne kaukana maailman äärisissä eläiswät, sinusta lawioilta mailta ja merilta eroitettuna; jaa jostapa ne oliswatkii nukkuneet pankaikkiseen rauhaan ja sinä olisit itkenyt kuumimmat kyyneleesi wiberiditewälle kummulle heidän hantansa päällä, niin tulewat ne kuitentii näissä saleissa luoksesi, ja owat niin iloissa ja ystäwällisiä, kuten mikään haifeus teitä ei koskaan olisi toisistanne eroittanut. Sinä tartut heitä kätehen ja arwelet

futen kaikki olisi entisellensä. Silloin leikkisette muinaiset leikkinne uudellensa; muinaisen komean pallin, jonka sait pistuisena ollessasi ja joka aikoja sitten on kadonnut, Jumala tiesi mihinkä, sen saat taasen, ja hän lentää kun ennenki, eikä yksikään palli maailmassa lennä kun hän. Ja entinen, armas nukkeesi, joka aikoja sitten kadotti jalkansa, päänsä ja kätänsä; ja maalattu puuhewosi, jonka muinen sait joululahjaksi, waan joka sittemmin katkaisi kaikki neljä jalkaansa, ja kaunis kuwa-kirjasi, jonka pikkii sisareesi keran poisä ollessasi paloitteli; ja kelkkasi rauhoitetulla anturoilla, joka kiiätti kaikkien muiden kelkkojen ohitse ja josta surit niin paljon, koska hän sinulta warastettiin; kaikki, kaikki on sinulla taas käsilläsi, juuri samassa kunnossa kuin muinointi: nukkeesi on puhdas ja siisti ensimmäisessä uudessa puuwusansa; hewoisellasi on kaikki neljä jalkaansa kohdallansa; kuwakirjasi on ehiä kuten ennenki ilman tahrauksia ja wariksen warpaita, ja kelkkasi on jällellä, kuten koskaan ei poisä olisi ollutkaan. Dupa se warsin hypaista.

Nyt haluat leikitä. Mutta olet kuten wähän unelias. Lempiä tuulen henki rientää kulkien ylitse ja laulaa muinaisen hehtolaulusi, jonka kuulit aiwan pistuisna ollessasi. Kaukainen urkujen- ja kanteleiden soitanto

sekoittaa ihania ääniänsä tuulen sähinaan, ja äinä kuulet, etkä kuule kuitenkaan mitään; se on niin merkkillisen suloiista!

Zuuletpa ensin, kaikki ne suunnattomat kofkiat ja loistawat salit läpitse samottuafi, että yksi sali on toisensa kaltainen. Kaikki-alla näet kultaa ja hopiaa, tähtiä ja timanttia, kuffia ja koralleja. Itse ruusuwo-
tehetki, jotka kussaki salissa owat hopyalaat-
tialle lewitettyinä wäsynneiden wähäisien lap-
sien lepoafi, owat melkein yksi toisensa
moiffia: muutamamat suuria, muutamamat pieniä,
mutta kaikki punaiffia, hywältähajaawaffia,
orjantappuroista wapaita, pehmoffia ja su-
loiffia päälle lewätäffe.

Katsoessa enempi saleissa ympärilläfi
kaiffia mitä siellä löytynee, näet niiden ole-
wan peräti erinlaatuiffia toiffinsa werrattuna.
Eiwät ne kuitenkaan ole iten asetettuna,
että köyhät asuihwut halwemmasti, kun rik-
kaat ja ylhäiset. Ei suinkaan. Mutta kaikki
saawat asua, kuten parhaimmin haluawat.
Mies, joka päiwän pitkän työskenteli au-
rausa ääressä eli ammatti-huoneessa; poika,
joka wäsykfiin juokfi pallin eli konkarin pe-
rässä, löytäwät Höyhenluotojen kullatuiffia
saleissa peräti erinmoisen asunnon, kun tyttö,
joka tauhuifi kaisen yön, eli äiti, joka wöt
päiwiksenfä tuuwitteli sairasta lastansa. Kai-

fi woiwat täällä niin hywin, kuin sydämen-
sä halajaminen koskaan toiwoa saattaa;
mutta silloin on ymmärettävä, että niiden
on aikiata tietä Höyhenluotoihin samottawa
pittin ahkeruuden kanawaa, terweyden lah-
defetta ja hywän omantunnon satamaa.

Sanomattoman hupaista ja ajattelemat-
toman suloiista on kaikki Höyhenluodoilla.

Waan ei kaukana niistä löytyy Ohda-
kesaaret. Sinne joutuu moni joka pitää
epäwakaista suuntaa ja jota laiskuus, sai-
raus eli paha omatunto waiwaawat. Myös
siellä löytyy luola, ulkona'olta warfin Höy-
henluotojen kaltainen ja moni pettyyfi siis
ufiasti, luullen oikfan sataman saawuttaneensa.
Mutta warfin erinäistä on siellä kuitenkin.
Ohdakesaarilla tullaan niljakasta käytäwää
myöten wuoren siälle suuriin saleihin, jotka
kowaan louheikoiseen kallioon owat hakat-
tuina. Turhaan etit siellä sitä kaunetta,
jaloutta ja hupaifsuutta, joka wiehoittaa sil-
miä Höyhenluodoilla. Siukkaita ja kosteita
seinukfia pittin, jotka paksulta homeelta owat
peitettyt, matelee ilkiöitä hämähäkkejä, joi-
denka werkot, kuten warjostimet, rippuwat
pifaroitsemasta kadosta: Päällä on niin
kauhistawaa ja synkiätä. Ainoasti wälistä
loistaa täällä salama, joka waalean keller-
tewällä loisteellansa walaisee pimeyttä ja

joka yhtä pikaisesti sammuu taasen. Salaman valaistessa etsii matkustaja turhaan ystävällistä leposiaa. Hän luulee hawainneensa ruusulehtisiä vuoteita, mutta tustin on nihin lewolle laskenut, ennenkuin pistelään orjantappureilta ja poltetaan nokkoisilta. Hän luulee näkewänsä timanttien loistein, mutta ne owat tiikerien filmät, jotka häntä kurkistellen piilewät pimeässä? Hän luulee kuulewansa purojen juoksun ja lintujen wisertämän, mutta ne owat ainoasti käärmeiden suhinaa ja ahnaiden hiirien winkunaa kostean kiwilaattian louheikossa ja koloissa. Silloin heittäy hän kauhistuksella yles lyhykäisestä uneksimastansa. Hän kahmii ympärinsä yön synkiöiden esineitten, ja hänen edellensä käy paha omatunto tulifekäleellä kirjoittaen pimeöille seinille hänen edellisen elämänsä-erheykset ja rikokset.

Niin ihanat ja suotuisat kuin Höyhenluodot owat, niin rumat ja kauhistawat owat Ohdakesaaret. Luolien edessä siellä istuu noita-afka lawiassa kauriinnahkaisessa nutussa ja waanii kaikkia purehtioita, jotka ohitse matkailawat, joska satunnaisesti ehkä saifi jonkun niistä kynsiinsä. Ja koska hän anastaa jonkun, johdattaa hän hänen niihin tukahtawaisiin luolihin ja laskee lyijyä hänen filmälaudoillensa ja lyijyä hänen sydämellensä.

Silloin nukkuu hän; mutta toi suuri lyijymöhkäle makaa hänen rinnoillansa, ja noita-afka pufertelee häntä ja heittäy hänen päällessä ja kiskoo pikkilla kynsiinsä naarmuja hänen käsivarssiinsa. Tämä ei ole ollenkaan hypaista.

Noita-afkan nimi on kaikilta tunnettu; häntä kutsutaan: Syöjä-tär Mara'ksi.

Paljon ystävällisemmin vastaan-otetaan Höyhenluodoilla. Siellä istuu wanha, sanken wanha ukko luolan suulla; hän on niin wanha, että esi-isämme Natami kutsui häntä sedäksi. Pitkä walkonen parta rippuu hänen laih-tuneelta leu'altansa; se on niin pitkä, niin pitkä, että hän saattaisi sitä jaloillansa tallata. Dymperi kupeitansa on hänellä wyö pu-naisesta sametista, ja hänen pitkä takkinsa, hänen sinertawät sukkansa ja keltaiset kengänsä owat kaikin pehmeimmästä untuwasta tehtynä. Koska hän kuroittaa kötensä, on se hienointa puuwillaa pehmiäwyi, ja koska hän formillansa pyyhkiä filmilautojasi, tulewat ne niin suloihen rasakaaksi. Mitäkään niin hienoa, miehottawaa ei ole kuulla, kun hänen äänensä, koska hän puiden hiljaisessa suhinaassa eli mehiläisten surinaassa laulaa wähäisiä hyviä lapsia nukkumaan, ja niin lempiät owat filmänsä, että pelkurimmat pienet tyttöiset kernaasti hiipiwät rinnoillensa ja nojauwat päänsä hänen hywään, ys-

täwälliseen ja sulku-pehmoiseen helmoihinsa.

Hänen nimensä on wähimuiltäki lapilta tunnettu. Niilla kielillä on hänellä omat nimensä, mutta Suomen piskaiset lapset kutsuvat häntä: Nukku-Matiksi.

Hänpä se on, joka waristaa hiekkaa lastien silmiin ja maalaa heidän poskilleensa punertawimpia ruusuja. Hänpä se on, joka wieskottaa pojat kiskottelemaan koulussa ja työtöt haukottelemaan ompelonsa ääressä. Jaa, hän tulee kutsumata ustiasti komioimpiinki saleihin, kussa oppineet tohtorit waittelewat latinan kielin ja wiisahat neuwosmiehet miettiwät kaupungin eduista; ja kohta tuntewat nämät hywät herrat kummallisen taipumuksen lewätäkse puolipäiwäsen päälle. Aikat kirkossa owat pahassa pulassa Nukku-Matista, ne nuokkuwat ja nuokkuwat, ja heidän korewisansa surisee prr prr, papin parhaallansa saarnatesssa. Semmoinen ei ole warsin oikein Nukku-Matilta tehty, ja eiwät useat ole niin leikillisiä, wanhoiksi jouduttuansa. Mutta kuinka hywä hän muuten on tietää se parahin, joka kerran Höyhen-luodoilla on käynyt. Hän johdattaa wieraansa ihanimpiin ja loistawimpiin saleihin luolassa, si'oittaa niille suloisimmat wuoteet walkoisista lemmenkukista ja lähettää armainmat unensa niiden ympärillä liehakoitsemaan.

Unet? Tunnetko niitä? Kuka ei tuntisi unia? Koska ihmisen silmät waipuwat nukkumaan ja sielun siivet tointuwat ja uksonainen maailma haihtuu silmistämme, silloin kutsuu Nukku-Matti palveluhenkensä niistä himioista luolista esille ja antaa niiden liehakoida tuhansilla kuwauksilla. Ne pukeuwat tuhansin wuotoin ja osoittelewat ihmisien elämää, samaten kun papukaija osottelee ihmisten puheita. Ne kantawat sinun yhdestä silmänräpäyksessä sataki penikulmaa täältä ja wiewät sinun taas takaisin, itäskun semmoinen matka ei mitään erinomainen oliskaan. Ne lupaawat sinulle, mitä wain parhaimmin mielit, ja sinä olet niin iloinen, niin iloinen, mutta seuraawana hetkenä olet taas kaikki unohtanut. Ne leikitsewät warjokuwauksia edessäsi, ja tuultesi olet itse heidän seuraanssa; ne leikitsewät sokkoa kerallasi ja koskaan et heitä käsittä. Ne ennustawat ustiasti wastaisia tapauksiasi; ja tapahuntu se, niin se tapahtuu, waan ellei se tapahdu, niin eiwä se tapahdukaan mitä ennustiwat. Unet owat epäwakauset kun wirta.

Ohdaksaarilla asuu wain pahoja unia; se rukkanen wain kun heidän kynsiensä joutuu. Ne johdattawat hänen forkialle yles jyrkälle katolle, ja päästawat hänen sieltä puutoamaan; ja hän ei puotoakaan, ehkä hän

luulee putoawansa. Toisella erällä saltivat ne hänen käyda pimiää tietä ja kohdata ros-
won; eli häriyttäwät ne hänen päällensä är-
jymän här'än ja ilkiän kablekoiran. Roswo
ei tee pahaa, härkä ei saata puskeaa, koira
ei taida purra, waan siltä se ainaki näyt-
täikse. Sepä on warjūn hullua. Ja niin tulee
Syöjätär Mara ja pufertelee, kuten jo tie-
dät. Älä matkusta koskaan Ohdakeaarille.

Siellä loistaa monia kirjoituksia Höyhen-
luotojen luolan kultaisilla seinillä, ja sillä, kun
on aikaa lukea niitä, hänellä ei koskaan ole puu-
tetta kauniista saduista. Wahinko wain, että
niin harwoin siki on aikaa, sillä ne liehakoitse-
wat unet owat yhäti käinllä seiniä puhdistamas-
sa pehmiällä tomutusharjallansa, ja silloin la-
katetaan nämät loistawat kirjoitukset pois.

Tunsi nypä ennen wähän poikaisen; hän yö-
pyi joka ilta Nukku-Matin luonna Höyhenluo-
doilla ja taisi sen merkillisen keinon pyydystää
unia. Hän koki niitä ruusulankaseen werkfoon
ja sukki ne sitten unikufista valmistettuun häk-
keihin. Siki oli hänellä tilaisuus kultaisia kir-
joituksia lukea, ja koska hän ne luku oli,
päästi hän taas unet unikukkahäkeistä irral-
lensa. Niin taisi hän monta satua, ja yhden
niistä tahdon ensitilaisuudessa kertoa sinulle,
josta haluat kuulla satua: "Mahonki lip-
paasta."

Sinta 25 penniä.

Zopeliuksen satuja:

5.

Kirkko-lukko

ja

Söyhenluodot.

Suomenos.

Pori,

D. Palander'in kirjapaja, 1876.

Sinta 25 penniä.

Topeliuksen satuja:

5.

Kirkko-kukka

ja

Höyhenluodot.

Suomennos.

Pori,

D. Palander'in kirjapaja, 1876.

Hinta 25 penniä.
